

Waadake üles...

Saabunud on juwi, töörohke ja päikeseküllane. Oleme wabanenud tahwewangistusest ja elanud üle kewade jõulise ärkamise. Ja nüüd on tekkinud hoopis teisugune elu kui oli hiljuti. Igal pool liigub, lendab, heliseb ja sumiseb midagi. Loodus on sattunud tööperioodi. Töötatakse ja tõtatakse. On ju ainuke aeg, mida saab põhjalikult kasutada. Ja miks ei peaks siis inimenegi lastma end kaasa tõmmata sellest tempost. Kutatakse kaasa kogu loodusega. Ning puhketundide saabudes sammutakse loodusesse, et nautida selle ilu. Nii ollakse väga kiindunud oma ettevõtteisje ja huwidesse. Suwine õht on teinud kõik kergeks ja pealiskaudseks, nii et on raske mõelda millelegi muule. Ometi ütleb tuntud laul meile nagu meeletuletuseks:

„Kui päewa käre aega ei annud pahwese,
Siis astu õhtul õue ja waata ülesse..!“

Päewa lärmi ja tegevuse keskkel oleme wast nii mõnigi kord unustanud jelle. Kas me ei peaks wahest tõstma pilgu eneselt ja oma huwidelt, et näha uusi ja juuri asju?

Abraham istus kord palawal päewal Mamure lammitus. See päikesepaiste oli wajutanud rinnale ta wäsinud pea. Korraga ta tõstis üles oma silmad ja nägi Jumalat enda ees. — Raskest mäed on tihti nõrgestanud meidki. Oleme löödud ja wäsinud. Tulewik meie ees näib tumedana ja raskused ülepääsmatuna; pole kedagi, kes mõistaks meid, kes aitaks meid. Ja seal katsume olufordadest rabeleda wälja omal jõul. Kuid tihti langeme eluporri nii usuelus kui ka maiesse wõitluses. Kas pole see kõik seepärast, et oleme liig süwenenud oma elusse ja muredesse? Kui me wähegi sealt waataksime üles, kistuksime lahti oma pilgud igapäewajusest, siis näeksimme oma Jumalat. Näeksimme tema wägewat kätt, mis on sama abiwalmis kui minewikus. Tunneksime, et Jumal juhhib kogu ajalugu ja ka meie tulewikku. Siis näeksimme raskuste läbi Jumala ja need ei kataks teda meie pilgu eest. Siis oleksime ka wõimelised eluteel astuma edasi teades, et tema seisab meie kõrwal. „Ma tõstan oma silmad üles mägede poole, kust muu abi tuleb. Muu abi tuleb Jehoowa käest, kes taewa ja maa on teinud.“

Abrahamile oli hiljem juureks tuleproowiks oma poja ohwerdamine. Ära anda kõige kallim, see oli isa südamele raske ja walus. Kuid ta jär-

gis Jumala tahtele. Saarates noa, et anda surmahoopi pojale, kuulis ta Jumala häält. Ta „tõstis üles oma pilgu“ ja nägi jäära rägastikus, mis pidi saama ohwriks tema poja ajemele.

Kui tihti on Jumala nõuded meilegi rasked. Anda ära kinnis ja anded, kui palju nõuab see meie sisetulekuist! Nii mõnigi kord tundub see meile walusana; kuid just seal ei tohi me olla kitsarinnalised. Kui tõstaksime üles oma pilgu arwetest ja numbritest ning oleksime tahtlikud andma Jumala osa, siis näeksimme meiegi „ohwrijäära rägastikus“, mille Issand meie jaoks walmis pannud. Ja hiljem näeme rõõmsa üllatusega, et Jumal on meid õnnistanud rohkem kui lootsime.

Sageli me ei näe ka oma kaasimeesi dieti, sest oleme liig kiindunud enesesse. Tihti paistawad need olewat meie wastu haawawad, halvad ja uhked. Tunnete end olewat teistest maha jäetud ja põlatud. Kuid kas me ei peaks nendegi tunnete juures üles tõstma oma pilgu? Kui astuksime kordki teiste seisukohale, näeksimme hämmastuseks hoopis teist pilti. Too wend wõi öde, kes meie wastu olnud ennist nii halb, tema südames oli midagi, mis teda rõhus; ta oli õnnetu ja wajas wõib-olla kaastunnet. Ja selle pärast ta ei saanudki end dieti üles pidada meie wastu. Tõstke üles oma pilk oma minalt ja waadake kord dieti silma oma kaasimeesele, ning te seiate laialdase põllu julgustamiseks ja abistamiseks. Te wõite teha sama tööd, mida tegi Kristus.

„Waadake Jeesusele, kes on meie usu ülem saatja ja lõpetaja!“ Tõstke oma pilk temale, ning te näete ta suurte eeskujut. Te näete oma usuteed selgesti ja teate, miks peate kõndima kitsal rajal, sest Jeesus Kristus on teie usu algataja ja põhjus.

Ja weel ütleb pühakiri meile ühe tähtsa tõe: „Aga kui see kõik hakkab sündima, siis waadake üles ja tõstke oma pead üles, seepärast et teie ärastamine ligi tuleb.“

Just see tähtis wäljendus peaks sündima üles tõstma meie pilkusi eneselt. See on hoiatusseks meile. Aeg on möödunud lennates, wiigipuu on pakatanud ja juwi on jõudnud kätte. Kristuse tulek on meile jõudnud lähedale. Ning seda kõike peaksimme suutma näha ja mõista ka jellel töörohkel ja libedal juwe-ajal, et meie Issand ei tuleks päewal, millal me teda ei wota.“

W. Wirjalu.

Inimese tegu ja Jumala õnnistus

Me palume oma ettevõttele ja tegudele Jumala õnnistust. Kuid kas oleme aga selle üle mõtelnud, mis on siis õieti Jumala õnnistus, mida tahaksime näha oma tegude saajana. On see meie karvatusete õnnestumine? Ei. Kui meie karvatused alati õnnestuvad, siis oleksid need sageli suureks ebaõnneks nii hästi meie enestele kui ka teistele inimestele. Kas seisab Jumala õnnistus meie soovide täitumises? Kindlasti mitte, sest kui rumalad on tihti meie soovid, ja isegi tänane Jumalat, kui hiljem selgub, et just meie soovid täitumine oleks olnud meie suurim hukatus.

Jumala õnnistus, mis saadab meie tegusid ja lood, seisab heas mõjus, mis hooab välja meie tegude tagajärgedest.

Iga inimese elu avaldab piisnvalt mõju, mis oneneb tegudest, mõttelaadist ja paljudest teistest asjadest. Inimene ei ela ainult iseenda jaoks, vaid igal inimesel on teatud mõju väljaspoole, teistele kaasinimestele. See mõju on igal inimesel isegune. See võib olla õhkkond, mis on loodetud usu, julguse ja lootuse eluandva jõuga või tumeda rahulolematusega ja omakahtpüüdega. Sarnaselt inimese mõjust onenewad kas head või kurjad tagajärjed, mida ükski inimene ei suuda mõõta. Meie teod on nagu seemned, mis kannawad wilja. Kui aitame oma eeskujuga ja mõjuga teistes areneda häid põhimõtteid, siis kinnitame nendes jõudu, et head teha. Need avaldavad omakorda head mõju teistele ning järelel wiisil on meist väljaminev mõju tuhandeile õnnistuseks. Sel puhul võime kõnelda, et meie tegudel on Jumala õnnistus.

Kui lähemalt mõtleme sellele, mida sisaldab pahwe, milles väljendame oma igatsust Jumala õnnistuse järgi, siis selgub, et sellega soovime oma teole või ettevõttele hästi mõjuvaid tagajärgi, mis oleksid ülesehitawad meie enestele kui ka meie kaasinimestele. Kui see on mingi suurem ettevõte, siis soovime, et selles oleks hea mõju koguharwa jaoks. Kui leiame, et see tõesti nii on, et ettevõte on avaldanud head mõju, siis tunneme, et Jumal on meid õnnistanud.

Mis oneneb siis kõik Jumala õnnistusest. Mida lauem elame ja mida rohkem kogeme teeme, seda sügavamini tunneme seda tõde. Kuid see tõde ei tohi meid mitte ehituste juure wiia; see ei tohi meid tekitada niikuuseid mõtteid: ma ei suuda niikuini midagi, seepärast jätan kõik Jumala teha. Miks peaksin siis weel pingutama oma järelemõtlemist?

Miks peaksin siis töötama ja ennast waeuwama? Kõik on ju ilmaaegu. Kui Jumal mind tahab õnnistada, siis lasseb ta minu pikust seemnest mulle rohket wilja kasvada, ja kui ma ei pea loikama, siis häwitab üksainus rahepilw kõik minu kuldseid lootused. Ka kergemeelne ja laisk inimene kõneleb endas: Kõrgeima õnnistusest oneneb kõik, ning õigustab sellega oma kergemeelsust või oma hoolimatust töö vastu. Kuid ärge me effigem, Jumal ei lasse ennast ka neis asjus pilgata.

Et oma tegudele oodata Jumala õnnistust, peame teotsema. Kui tahame, et Jumal meie kühwi õnnistaks, peame küllwanud olema. Kui tahame head wilja loigata, siis ei tohi umbrohtu küllwata. Kui aga meie tahe oli halb, kuidas võime siis oodata, et võime koguda heade tegude tasu. Kui meie teod on kooskõlas Jumala maailmalitõuse seadustega ja olemate õukordadega, siis järgneb meie tegudele hea mõju, siis võib Jumal meie tegusid õnnistada. Kui meie teod on aga wastolus jumalikkude korraldustega ja nende õukordadega, mis meid ümbritsewad, siis tuleb neist ainult kahju nii hästi meie enestele ja teistele.

Kui tahame oma ettevõttele Jumala õnnistust, siis ei tohi me midagi alustada, mis ei oleks hea ja kasulik. Kui oleme täis wiha- ja kättemakfutundeid, siis me ei või armastawalt õigust oodata õnnistust. Ja kui ka meie ettevõtte õnnestub, siis oleme kahju teinud enestele ja teistele. Alles siis, kui oleme weendunud oma tahte headuses ja selles, et me oma ettevõttega ei põhjusta ühelegi inimesele õnnetust ning kahju; kui oleme oma karvatusete hoolikalt läbi mõelnud, arwestanud walitsewaid olufordi ning kui teame, et me ei ehitata asjadele, mida me üldse ei tunne, alles siis usalda oma teod Jumalale, alles siis looda Kõrgeima õnnistusele. Sest kui teraw ka ei ole inimese pilk, mille ta heidab wõimaluste ja sündmuste lõpmatusse hulka, kui hoolikalt ka inimese tarkus kaalutleb, arwestab ja korraldab kõike, mida ta teab, alati jääb ta aga piiratult ning ei aimagi tuhandeid sündmusi, mis tulewad esile järgmise tunni jülest. Alati on inimese ettevõtte Jumala wõimuses ning ei või oma saawutusi pidada oma teenele. Kui oleme oma tegudega avaldanud head mõju, siis on see ainult Jumala teene. „Minust Jumala armu läbi võime oma tegudele saada head mõju. Meil enestel ei ole midagi, millega wõikime teistele hästi mõjuda. Kui tunnetame oma abitust ja jumaliku jõu wajuadust, siis ei looda me oma jõule. Me ei tunne tagajärgi, mis wõi-

Kiusatus ja langus

Peatükk raamatust „Patriarhid ja prohvetid.“

Kui saatanale ei lubatud enam taewas mässu õhutada, mõtles ta waenus Jumala vastu wiia inimlik perekond langusele. Eedeni püha paari õndsuses ja rahus nägi ta õnnelikkust, mille tema aga oli kaotanud igaweseks. Kadestusest aetuna ta otsustas neid mõjutada sõnakuulmatusele ning tuua patu süüd ja karistust nende peale. Ta wõttis ette muuta nende armastuse usaldamatuseks ja nende kiidulaulud etteheiteiks Looja vastu. Nii ta ei tahtnud ainult neid süütuks olemusi tõugata samasse wiletlusse, millesse oli langenud tema ise, waid ka Jumalat teha autumaks ja taewast kiusastada.

Meie esimesi wanemaid hoiatati ähwardawa hädaohu eest. Taewased saadikud tegid neid tuttavaks saatana langusega ja karistusega. Ka selgitasid nad neile Jumala walitsuse olemuse, mida kurjuse würst tahtis ümber lükata.

See toimus sõnakuulmatusest Jumala õiglaste nõudmistele vastu, et saatan oma poolehoidjatega langes. Kui tähtis oli seetõttu, et Adam ja Eewa pidid seda käsku austama, mille läbi ainult on võimalik hoida korda ja ühetaolisust.

Jumala käsk on sama püha kui Jumal ise. See on tema ilmutus, tema iseloomu ärafiiri, tema armastuse ja tarkuse väljendus. Looduse harmoonia oleneb kõigi olemuste ja asjade, elawate ja elutute, täielisest kooskõlastusest Looja käsuga. Jumal on

wad olla päewal, tunnil wõi filmapilgul. Kunagi me ei peaks alustama päewa, ilma oma teod taewase Isa kätte usaldamata. Tema ingelid on ülesandeks meie üle walwata. Ja kui meie endid nende kaitse alla usaldame, siis seisawad nad hädaohu puhul meie kõrwal. Kui seisame teadmatult hädaohus, halba mõju avaldada, siis seisawad inglid meie juures, ning põhjustawad meid paremas suunas minema. Nemad walwawad meile sõnu ja mõjutawad meie toiminguid.“ (Christi Gleichnisse Ioh. 338).

Kui meie karwatus on pühas, meie weene kiips, siis wõime tegutseda, kuid sealjuures peame aga oma teod usaldama Jumala hooleks, sest meie tahe on hea, aga Jumala tahe weel parem. Dünnis-tegija palwe Getsemanis: ärgu sündigu minu, waid sinu tahtmine, peab ka olema meie palwe. Alles Jumala tahtega kooskõlas teotjedes on meie tegudel hästi mõjuv tagajärg; teiste sõnadega — alles siis on neil Jumala õnnistus. **R. Winglas.**

määranud seadused, mis ei walitse ainult kõiki elawaid olemusi, waid ka kõiki looduse ilmutusi.

Kõik seisab kindlasti püsiwate seaduste all, millede kõrwaldamine on wõimatu. Looduses walitsetakse kõike looduseseaduste läbi; ainult inimene on ainuke elaw olemus maa peal, kes on wastutaw kõlbekäskude eest. Inimesele kui looduskrooniwale olemusele andis Jumal wõimaluse mõista tema nõudeid, saada aru tema käsu õigusest ja headusest; ning inimeselt nõutakse ka kõikumatut sõnakuulmist.

Nagu inglid, nii pandi ka Eedeni elanikud proowile; nad oleksid wõinud jääda oma õnneliku kodu walitsejaks tingimisel, kui oleksid jäänud us-tawaks Looja käsule. Nad olid kõlbeliselt wabad olemused; neil oli wõimalus olla kuulelik ja elada, wõi olla sõnakuulmatu ja huffuda. Jumal tegi nad rikkalikude õnnistuste osalisteks; sei juhtumil aga, kui nad ei hinnanud kõrgemat tahet, wõis see, kes ei annud armu ihegi patustajatele inglitele, neid ka karistada. Üleastumise läbi kaotasidki nad oma omanduse ning tõid enestele wiletuse ja hufatuse.

Inglid hoiatasid neid walwel olema saatana kawala kiisatuse eest, sest see töötas wäimatuks nende mõitmiseks. Nii kawa kui nad on kuulelikud Jumalale, ei wõi kuri teha neile mingit paha, sest hädas pidi saadetama inglid taewast appi. Kui nad kindlasti lööwad tagasi esimesed pääletungid, siis wõiwad hiljem olla sama tugewad kui taewased saadikud. Ükski kord kiisatusele järeleandmine rikub neid niiwõrd, et neil eneses ei ole enam jõudu seista vastu saatanale.

Hea- ja kurjatuundmise puu oli nende armastuse ja kuulelikkuse katsetiwiiks. Jumal arwas heaks nende peale panna ainult ihe käsu kõige selle tarwitamise juures, mis oli aias; kui nad aga jätsid tähele panemata selle wäikesse asja tema tahtes, pidid nad kandma oma üleastumise süüd. Saatan ei tohtinud neid kiisata igal pool, waid ta wõis neile ligineda ainult keelatud puu juures. Sel puhul, kui nad katjusid seda puud ligemalt waadelda, olid nad saatana kawalate wõtete hädaohus. Neid manitseti hoolikalt tähele panna hoiatust, mille saatis neile Jumal, ja rahulduda õpetusega, mida ta arwas heaks neile teatada.

Et wiia läbi oma karwatus märkamatuks, otsustas saatan tarwitada wahetalitajana madu, kes omas tema karwatussele jobiwa kuju. Madu oli tol ajal targemaid ja ilusamaid olendeid maa peal. Samades keelatud puu rikkalikult täidetud okstes ja maitstes suurepäraast wilja, kõitis ta tähelepanu

ja waimustas pilgu. Nii jäi häwitaja walmese ja ootas oma saaki.

Inglid olid hoiatanud Gewat, et ta ei lastuks oma mehest, olles tegewuses oma igapäewase tööga aias; mehe ligiduses pidi ta olema wähem hädaohus kui üffi. Olles aga täiesti süwenenud oma meeldiwasse tegewusse, eemaldus ta teadmatult. Weendudes oma üffioletus, tekkis temas hädaohuaimus, kuid ta tõrjus kartuse, üteldes enesele, et ta omab küllalt tarkust ja jõudu tunda kurja ning seista vastu sellele. Nättes tähele panemata inglil hoiatuse, leidis ta end warsti keelatud puu ees, mida ta waatas seatud nudishimu ja imestusega. Wili oli väga ilus, ja ta küsis eneselt, miks Jumal on keelanud selle. Müüd oli tulnud wõimalus küsijale. Nagu oleks ta juuteline tundma naise mõtteid, ütles ta: „Kas see on, et Jumal teile on ütelnud: Teie ei pea ühestki rohwaipuuist sööma?“ Gewa oli üllatunud ja kohkunud, kui ta leidis wastukaja oma mõtetele sellisel teel. Madu aga jattas wiisrikkal häälel, kiites naise süütut armist, ning tema sõnad ei tundunud naisele mitte just ebameeldiwatena. Selle asemel, et põgeneda sellest paigast, wiinutas ta imestades, et madu ka wõib rääkida. Kui temaga oleks rääkinud inglilise jarnanew olemus, siis oleks see äratanud temas kartuse; kuid müüd ei tulnud talle aga mõtetesegi, et weetlew madu wõib olla kawala waenlase teenistuses.

Küsijaja siduwale küsimusele wastas ta: „Küll me sööme rohwaia puu wiljast; aga selle puu wiljast, mis keff aeda, on Jumal ütelnud: „Teie ei pea mitte sellest sööma ega selle külge puutumata, et teie ei sure.“ Ja madu ütles naisele: „Teie ei pea mitte surma surema. Kas Jumal teab, mil päewal teie sest sööte; et teie silmad siis lahti jääwad ja tunnete head ja kurja.“

Ta seletas, et kui nad maitsewad sellest puust, siis jääwutawad kõrgema olemuse ja astuwad tunnetuse laiemale alale. Tema ise olewat söönud keelatud wiljast ja selle tulemusena omanud wõime rääkimiseks. Ta ta andis mõista, et Issand keelas neile selle kadestusest, et nad ei saaks sama auhuseks kui tema ise. Puu imeliste omaduste pärast, kuna see andiwat tarkust ja wõimu, olewat ta keelanud söömise ja isegi puutumise. Küsijaja tähendas, et hoiatus ei täitu mitte sõna-sõnalt, see on mõeldud ainult nende heidutamiseks. Kuudas on wõimalik, et nad peawad surema? Kas nad pole mitte söönud elupuust? Jumal on tahtnud takistada neid jääwutamast üllamat iseloomu ja leidmast juuremat õnnelikust. Nii rääkis saatan.

Nii on saatan talitanud Madama päewist meie ajani ja on jääwutanud juuri tagajärgi. Ta mõjutab inimesi kahtlustama Jumala armastust ja kahtlema tema tarkuses. Ta kahtub alataja õhutada ebapiishta nudishimu-waimu ja rahutut soovitud tungida jumaliku tarkuse ja wõimu saladustesse. Piirides murida seda, mille Jumal on pannud warjule, lähewad tuhanded mööda tõdedest, mida

Jumal on ilmutanud ja mis on wajalikud õndsaks saamiseks. Saatan kibutab paljusid sõnatuulmatusele, neid weendes, et nad astuwad sellega kõrgete tunnetuse alale. See kõik on aga pettus. Ülespuhutuna oma edusammude ideest, astuwad nad, olles kõrwaldanud Jumala nõude, wäärtuse ja surma teele.

Saatan näitas pühale paarile, et nad Jumala käskude murdmise läbi jääwutawad eesõigusi. Kas me ei kuule tänapäewagi samaseid pettusi? Paljud rääginwad nende kirjariinalisusest, kes on kuulnud Jumala käskudele, toonitades oma laia-silmaringilist waadet ja juuremat wabadust. Mis on see muud kui wastukaja häälest Eedenis: „Mil päewal te sellest sööte,“ — Jumala käskust üle astute — „jääte kui Jumal?“ Saatan toonitas oma juurt wõitu keelatud wilja söömise läbi; ta ei lastnud aga märgata, et ta üleastumise tagajärjel oli saadetud wälja taewast. Kuigi ta oli leidnud, et patt toob endaga kaasa lõpmatut kaotust, wajas ta oma häda, et tõmmata teisi samasse olukorda. Nii lastuwad ka müüd üleastujad warjata oma tõelist iseloomu. Nad wõiwad küll toonitada oma pühadust, kuid nende tõendus teeb neid weel hädaohulistumaks ehitajaks. Nad seisawad saatanana pooltel, kuna nad tallawad jalgadega Jumala käsu ja tahawad juhutada ka teisi igawesse hukatusse.

Gewa uskus tõsijest saatanana sõnu, tema usk ei päästnud teda patu karistusest. Ta ei uskunud Jumala sõnu, ja see oli, mis wiis ta langusele. Rohus ei mõista inimesi süüdi üksnes seepärast, et nad teadlikult uskunud walet, waid ka, et nad ei ole uskunud tõde ja et nad on jätnud hooletusse wõimaluse, saada teada, mis on tõde. Waatamata saatanana mõjukale tegutsemisele, oleneb sellest palju, kui ei kuulda Jumalat. See peab olema meie südamel igatsuseks, saada teada, mis on tõde. Kõik õpetused, mis Jumal lastis kirjutada oma Sõnas, on antud meie hoiatuseks ja juhatuses. Nad on antud, et hoida meid pettumustest. Meid jätta hooletusse wiib meid vastu hukkumisele. Meie wõime olla kindlad, et kõik, mis käib vastu Jumala sõnale, wäljub saatanast.

Madu wõttis keelatud puu wiljast ja andis pooleldi kahtlewa Gewa kätte. Siis ta tuletas temale meele tema oma sõnu, et Jumal on jurmaga ahwardades keelanud puutumast wilja ja lihas weel, et jurma ei tule, kuna ta ise on ka juba puutunud seda puud. Gewa uskudes, et tema teost ei tule halbu tagajärgi, muutus julgemaks. „Ja naine nägi, et puu oli hea roaks ja et ta tegi silmadele himu ja et puu oli armas, et ta pidi tagaks tegema; siis wõttis ta tema wiljast ja söi.“ Wili oli hea maitsega ja seda süües näis ta tundwat elustawat jõudu ning ta kujutas end astuwat olemise kõrgemasse järku. Kartmatult wõttis ta ja söi. Ja müüd, olles ise üleastuja, muutus ta saatanana abiliseks, et tuua hukatust ka oma mehele.

Sarufordses, üllloomulikus ärevuses, käed täidetuna keelatud wiljast, otfis ta üles oma mehe ja jutustas talle kõik, mis juhtunud.

Skurbiuse ilme tekkis Madama näole. Ta näis üllatunud ja jahmunud. Gewa sõnadele wastas ta, et see oli waenlane, kelle eest oli hoiatatud, ja et Gewa peab nüüd suurema Jumala otfuse põhjal. Wastuse asemel Gewa sundis teda jõoma, korra-tes mao sõnu, et nad ei sure hoopiski mitte. Ta järeldas, et see pidi olema tõsi, sest ta ei tundwat mingit Jumala pahameele awalduft; jelle wastu täitwat teda aga suurepärase ja kofutaw mõju, mis läbistawat iga rafu me eluga.

Adam mõistis, et tema naine oli astunud üle Jumala käsu, oli põlanud ainja keelt, mis oli pandud nende peale, et katsuda läbi armastust ja ustawust. Hirumus mõtlus algas tema hinges. Ta jüüdistas end, et oli lubanud Gewal eemalduda. Nüüd oli aga jündinud tegu; ta pidi lahkuma sellest, kelle ligiolek oli olnud tema rõõm. Kuidas pidi ta lahkma seda jündida? Adam oli wõinud tunda rõõmu Jumala ja pühade inglite jeltist. Ta oli näinud Looja auhikust. Ta mõistis seda kõrget oluforda, mis pidi awanema inimlikule juguwõjale, kui nad jäiwad ustawaks. Ja ometi kaotas ta kõik õnnistused silmist ühe ande pärast, mis näis talle kõige kallimana. Armastus, tänulikkus, ustawus oma Looja wastu — kõik tõngati tahaplaanile armastusest Gewa wastu. Ta oli oja Madamast ja raske oli kanda mõtet lahkumiseft. Ta ei mõistnud, et see lõpmatu Jõud, kes oli teda loonud põrmust elawaks ja ilusaks olewuseks ja armastuses annud talle ka kaaslaste, oleks wõinud ka teda asendada. Ta otjustas jagada Gewa saatust; kui tema pidi suurema, tahtis ta surra ühes temaga. Ja ehk on lõppude lõpuks targa mao sõnad tõde? mõtles ta. Gewa seisis tema ees, nii ilus ja nähtawalt jüütum kui enne oma sõnakuulmatut tegu. Ta tundis nüüd palawamat armastust tema wastu kui kunagi warem. Ühtki jurmamärki ei paistnud tema küljes, ja nii tegi Adam otjuseks kõike kanda ühes tagajärgedega. Ta wõttis wilja ja sõi sellest.

Oma üleastumise järele kujutles Adam, et ta läheb üle kõrgemasse olemuse järku. Kuid liig warsti täitis teda kohkumine oma patu üle. Ohk, mis seni olnud õrn ja ühtlase soojusega, muutus jahedaks. Armastus ja rahu, mis seni oli walitse-
nud nende wahel, oli mööda, ja jelle asemel astus patutunne kartus tulewiku eest, hinge tühjuse. Radus walguskate, mis neid oli katnud, ja jelle asendamiseks nad katsusid ise teha enestele katet; nad ei wõinud katmatult wastu astuda Jumalale ja tema pühadele inglitele.

Nüüd alles hakkasid nad nägema oma patu tõelist iseloomu. Adam tegi etteheiteid oma naisele, et ta oli lahkunud temast ja lastnud end effitada: mõlemad aga arwasid, et see, kes oli annud

neile nii palju armastuse tõendusi, andestab jelle ühe üleastumise ja et nad pääsewad hirmjast karistuseft.

Saatan rõõmustas oma edu üle. Tema oli wiinud Gewa kahtlustama Jumala armastuses ja tarkuses ja astuma üle Jumala käsu; ning Gewa läbi oli toodud langemisele ka Madam.

Suur skäsuandja aga tahtis Madamale ja Gewale teha teatawaks nende üleastumise tagajärjed. Jumal tuli aeda. Oma jüütuses ja pühaduses warem kõik loodolewused terwitafid rõõmuga oma Loojat; nüüd aga põgenesid nad kartuses ja katfusid end peita jüügamatesse aiawirkadesse. „Ja Jehowa Jumal hüüdis Madamat ja ütles temale: „Kus ja oled?“ Ja tema ütles: „Ma kuulsin su häält rohualas ja kartsin, sest mina olen alasti, seepärast pugefin ma eest ära.“ Ja ta ütles: „Kes on sulle teada annud .et ja alasti oled? Oled ja jöönud puust, millest mina jünd keelasin jõomast?“

Adam ei wõinud jafata ega wabandada oma pattu; aga jelle asemel, et kahtseda, katsus ta weeretada jüü oma naisele ja jeeaga Jumalale enesele: „Naine, keda ja mulle abikaasaks andsid, jeejama andis mulle puust ja mina jöin.“ Tema, kes armastuseft Gewa wastu eelistas wabatahtlikult loobuda paradiski-kodust ja igawesest rõõmuelust, tahtis nüüd oma languse järele teha wastutawaks üleastumise pärast oma naist ja ifegi Loojat. Nii hirumus on patu wõim.

Kui naiselt küsiti: „Miks ja seda oled teinud?“ wastas ta: „Madu pettis mind ja mina jöin.“ Miks löid ja mao? Miks lastsid ja teda tulla Eedeni? Need küsimused olid patu wabanduseks. Nii weeretas ta nagu Madamgi wastutuse oma languse eest Jumalale. Enda õigeksmõistmiste meeljus on jaanud alguse waledesifalt; meie esimesed waned andusid sellele meeljustele niipea kui nad langesid saatana mõju alla, ja kõik Madama pojad ja tütreid kasutawad seda tänapäewgi. Selle asemel, et awalikult tunnistada oma pattu, katsuwad nad end kaitsta, kuna nad jüü weeretawad teistele, olufordadele wõi Jumalale — kusjuures teewad tema õnnistused nurjemise wõimalusteks.

Siis kõlas Issanda otjus mao üle: „Et ja seda teinud, siis oled jina äraneetud kõikide lojute jeast; oma kõhu peal pead ja käima ja põrmu jõoma kõige eluaja.“ Kuna madu oli olnud wahetalitaja, siis pidi ta oja jaama Jumala kohtuotjuseft. Ilusast ja imeteldawast olewuseft maa peal pidi ta jaama inetuks ja põlgustäratawaks loomaks, kardetud ja wihatud nii inimestest kui loomadest. Maale üteldud sõnad käiwad jaatana kohta ja näitawad ette tema lõpliku otja. „Ma tahan wihawaenu tõsta sinu ja naise wahel, ja sinu jeeime ja tema jeeime wahel; jeejama peab su pea rõhuma, ja jina wõtdad temale kanna rõhuda.“

(Järgneb.)

Kasvatuse eesmäärke

Noorjoo kaswatus on iga riigi ja rahwa elus juure tähtsusega, sest sellest oleneb ju riigi ja rahwa tulewik. Mida parema kaswatusu noored saawad, jeda tublimad kodanikud omab furd riik.

Ka adwentrahwa jaoks on noorte kaswatusu küsimus juure tähtsusega. Tal ei ole ütskõit, kui-
das ja misjuures wainus noori kaswatatakse. Seepärast on küllalt kohane waadelda kaswatusu eesmäärke, mis peaksid meile olema juhtnõõrideks.

Suurtel kaswatusu eesmäärkudel on alati olnud selge, et kaswatus ei piirdu mitte ainult meie maije eluga, waid ulatub fangemale. Esiimesi juurimaid kaswatusu eesmäärki Amos Comenius (1592—1676) waatleb maije elu igawiku waatenurga all. Selle pärast on kaswatusu kõrgem eesmäärk ettevalmistamine taewa jaoks. Seda saawutatakse õige waimuharimise läbi enesetunnetuse ja kõide asjade tunnetuseks, enesewalitseniseks ja Jumala juure tõusmiseks. Ühes oma teoses wäljendab ta, et ainult nii palju läheme edasi lõppsihi poole, kui-
wõrd me maijes elus piüüame kõlbluse ja wagaduse poole.

Bietismi ajastu kaswatusu eesmäärki August Hermann Francke (1663—1727) oli üe sügawasti tunnud usu õnnelikustegewat mõju ning seepärast asetab ta kõgu kaswatusu usulise sihi alla. Kõide asjades tuleb arwestada Jumala au, kuid eriti peab jeda tehtama kaswatuses. Kaswatusu eesmäärkiks on see, et aratada lastes armastusi kõidjal ligi olewa Jumala wastu. Francke ei põlanud oma aja hariduspõlõudeid maailmas, kuid ta seadis need kristliku tarkuse waatenurga alla.

Uueaegse kõõkooli põhjendaja ja rahwaskooli isa Johann Heinrich Pestalozzi (1746—1827) kaswatusu süsteemis kuuluwad usuline ja kõbliline kaswatus ühte. Ta ei pea mõteldawaks kõblilist kaswatusu ilma usuta, sest kõblus põhjeneb tema maailma waates ainult usulisel alusel.

Terwe looduse taga peitub Jumal, terwe maailm on Jumala enesewaldus, terwes looduses teostub Jumala tahe. Jumal ongi see, kellele põhjeneb kõif olemasolewa ühtlus, mis igale ütsik-
asjale ja ütsiknähtusele annab oma tähenduse ja mõtte. Asjade olemust tundma õppida, tähendab nendes näha ja tunda Jumalat, kes kõife juhüib. Igal pool, iseeneses ja looduses näha ja tunda Jumalat, see on tema hariduseaali wäljendus.

Õppides tundma asju, omandades selgema waate maailmast, nagu Jumal jelle alguses loo-
nud, õpib inimene neis ifta selgemalt ja teadlikumalt tundma ja nägema Jumalat. Õppides selgineb üha enam inimese teadlikkus Jumalast, ju-
wenewad tema usulised tunded; ühes sellega tun-
neb ta enesest selgemini kõblilisi kaste.

Pestalozzi kaswatusu eesmäärk on jõudude har-
mooniline tasakaal. Pea, süda ja käsi peawad olema wälja arendatud. Ühtegi neist ei tohi aren-
dada teise kullul.

Kuulus kaswatusu eesmäärki Adolf Diesterweg (1790—1866) omas sügawa usulise loomu. Tal oli kindel arusaamine, et ei ole ühtegi wõimamat faitjet kurja wastu kui harjumus Jumalaga läbi käia. Ta nägi ristiusus kõige ülewamat ja täie-
likumat usku. Samuti on piibel tema jaoks püha ja auwäärt raamat. Seepärast on piibli tundma-
õppimine kindlasti kõgu õpetuse kroom.

Need juured ning ülewad kaswatusu eesmäärkid on aga unustuse jäänud. Seda on põhjustanud kõesolewa sajandi üldine üsloom. Eduwainud, mis on tehtud mitmesjuugustel aladel, on wangis-
tanud inimeste meeled nii, et nende pilgud on suu-
natud ainult maijele; taewalik ning jumalik on unustatud. Seepärast on tarwis uuesti toonitada neid juuri põhimõtteid, need ellu wiia. Kaswatusu eesmäärkid, mis on fikjaks jäänud, tuleb laien-
dada. Adwentrahwa ülesanne on uuesti kätte näidata kaswatusu kõrgu eesmäärki.

Õililine on kõeline kaswatusu eesmäärki ning jelle allikas, jeda on hästi kirjeldanud E. G. White oma teoses „Kaswatus“. Kõeline kaswatus tä-
hendab rõhkem kui teatawa õppeaine waldamist. Ta ei ole mitte ainult ettevalmistamine meie maije elu jaoks, waid ta peab arwestama ka tule-
wast elu, igawikku. Jumala ideaal oma rahwa jaoks on kõrgem kui inimlik mõistus juudab ar-
wata. Jumalikkus, Jumala sarnaisus — see on kaswatusu eesmäärki. Selle juure sihi saawutamise wahendiks on Jumala sõna, mis peab omama kas-
watuses esimese koha. Kes töötab kõõkõlas juma-
likkude plaanidega, et noortele anda Jumala tun-
netust, ja nende üsloomu tema omaga kõõu kõlas-
tada, see teeb juure ning ülewa töö. Kui ta ara-
tab joowi, saawutada Jumala eesmäärki, siis an-
nab ta kaswatusu, mis on nii kõrgu kui taewas ja nii arwar kui maailmade kõõum. See on kaswa-
tus, mis ei wiida lõpule siinjes elus, waid mis jat-
sub tulewases elus.

Selle juure eesmäärki saawutamiseks on ajuta-
tud ka meie misjonikool, mis peab juhtima noori igaweste sihtide poole.

Baneme kõif oma kaded külge ja teeme, mis meie wõimuses, et wõikime kujundada hea õppe-
afutuse, kus taotellakse igawisi eesmäärke. Tõstame kõõgewägewama poole pahwe, et ta täidaks kõif
meie wajuadused, „et meie pojad oleksid kui taimed, mis hästi kaswatatakse nende noores põlwes, meie tüüred kui nurgajambad ilusasti raiitud juure
hoone wiisi järgi.“

R. Winglas.

Millise seisukoha peame võtma misjonitööst aruandmises

„Ja sedasama kuningriigi armuõpetust peab kuulutatama kõiges maailmas, tunnistuseks kõigele rahvale, ja siis vast tuleb ots.“

Samas peatükis, kust on võetud eelnimetatud salm, kui ka mujal toob Sunistegija palju ajamärke, mis kuulutavad meile Tema tulekust. Kindlasti on need märgid kõik selged ja arusaadavad. Siiski on üks suuremaid ja kindlaimaid märke see, et ewangeeliumi peab kuulutatama kõiges maailmas. See märk paistab igapäevale ja näitab kahtlemata tõsiasjana maailma ajaloo lõpu lähenumist. See on kõige suurem Sunistegija tuleku märk.

Kuidas aga teame, et ewangeeliumi kuulutatakse kõigele maailmale? Me võime kuulda ainult sellest, mis sünnib meie oma maal ning näeme, et seda kuulutust kuulutatakse küll siin üle terve maa. Kuid millest me teame, et seda kuulutatakse üle terve maailma 325 maal ja saarel, 539 keelemurdes ja et on tööl 23.753 töölislit, jest me pole ju maailma läbi käinud ega seda ise näinud? Kuidas võimaldus koguda neid andmeid, mis näitavad, et ewangeeliumi kuulutatakse kõiges maailmas ja seega tõdeneb Sunistegija poolt antud tähtsaim ajamärk? See statistika on saadud aruannetest. Armas Jumal tabab, et me näekime seda, kuidas Tema töö üle terve maailma edeneb: kuid Ta teab ka, et meil pole seda võimalik näha muudu, kui aruannetest. Sellest võime järeldada, et aruandmise süsteem on Jumala tahtmise järele ja Tema plaanis ette nähtud. Kuna näeme aruannete abil selle kõige tähtsama ajamärgi tõdenemist, siis võime ka end valmistada ette Sunistegija tulemiseks.

Aruandmine julgustab ja kinnitab meid ka misjonitöös. Kuuldes, et ewangeeliumi kuulutatakse kõigele maailmale, näeme, et meie jõupingutused, mis sageli kannatasid raskustes ja vastupanus ning näisid olevat tagajärjeta, pole siiski olnud asjata, ja et Jumal viib oma tööd imelikult edasi ning laiendab jeda üle terve maailma. Nähes aruannetest niisugust edu, saame uut julgust ja jõudu misjonitööks.

Ka meie oma kodumaal ilmuvad aruanded näitavad meile, kuidas teised kogudused ja grupid töötavad ja kuidas üldine töö edeneb. Vannes tähele seda, saame uut julgust ja jõudu Issanda teenimises.

Meie liikmete igapäevane või igakuine misjonitööst aruandmine soodustab ka meie misjonitööd väljastpoolt kogudust inimeste juures. Liikmete misjonitööst aruandmine edendab meie tööd kodumaal ja ka misjonipõldudel.

Kui läheme lõikustänu-lebega inimeste juure ja räägime neile heategevast tööst Eestis, näidates aruannest, et on isikutele abi antud nii mitmel juhtumil, waestele on antud riideid, toimitud haigerahvimiisi jne., siis on inimesed ka tablikud lehte võtma ja seda tööd toetama. Paljud on ütelnud, et aruanne meie heategevast tööst Eestis kergendab õige suuresti lõikustänu-lehe lewitamist. Ja lõikustänu-töö pole ainult misjonitöö kodumaal, vaid ka suureks toetusks misjonipõldudele.

Paljud liikmed sõdivad aga aruandmise süsteemi vastu ja mõtlewad, et nad seega teevad Jumala tahtmise järele. Kui kõik hakkaksid tegema nii, nagu need liikmed, siis meil poleks mingit aruannet avaldada lõikustänu-lehes, ja inimesed ei annaks ka nii kergesti lõikustänuandeid — siis meie töö kannataks suuresti kodumaal ja misjonipõldudel inimeste oma väärarvamuste pärast. Et olla takistuseks ja mahakiskujaks Jumala tööle — see olewat tema ees õige. Kui tahame lahendada küsimuse, kas aruandmine on Jumala tahtmise järele või selle vastu, siis vaatame esiteks, kas see on Tema tööle kasuks või kahjaks. Keegi ei saa näidata, et aruandmine oleks olnud Jumala tööle kuidagi kahjaks, kuid vastupidist saab küll tõendada; selleks toome pikema väljavõtte M. Erickson'i teosest „Missionary Volunteers And Their Work“. Seal loeme leheküljelt 304—305 järgmist:

„Alma aruanneteta ei saa olla generaalkonverentfi töö põhjalik, süstemaatiline ega kooskõlaline. Samuti kannatab töö, kui aruandeid ei koguta, unioonis, liidus, kohalikus koguduses ja noorteosakonnas. Kui ei tuleks aruandeid kangelasvõtetelt piirkondadelt, siis ei saaks ka misjoni nõukogu aru töö vajadustest ega teaks, kuhu saata uusi misjonäre. Nõukogu ei teaks siis, milline põld vajab arsti, haigerahvimiisi, kuulutajat või mõnd teist ametnikku; tööpoolest siis poleks misjoninõukogul võimalik varustada misjonipõlde ja rahuldada nende vajadusi...“

Üteltsakse, et Jaapan võitis Wene-Jaapani sõjas täpse ja hea aruandmise süsteemi läbi, mille kaudu ta sai täielikke, kiireid ja kindlaid teateid kõigilt lahingväljaosadelt.

Wärsit Immanueli ja hingewaenlase vahelises suures võitluses on aruanded samasuguse väärtusega. Mõnikord tarvitab Issand aruandeid isiklikel otsustamata viisil. Seda näitavad selgesti faks läbielu, mida räägib üks Briti konverentfi tööline. Need läbielud on siin toodud lootuses, et nad võiksid olla abiks meie liikmetele ja neid mõjutada ustavale aruandmisele. See tööline jutustab järgmiselt:

„Meie misjonitöö esimestel päevadel Lõuna-Aafrikas tahtsid mõned teiste misjoniseltside misjonärid meid takistada sisse pääsemast teatud piirkonda. Nad saatsid maavalitsesjale palve, milles paluti, et viimane keelaks meie misjonäridel ära igasuguse tööd Lõuna-Aafrikas. Kuna kõnesolev territoorium kuulus Briti ülemvalitsuse alla, siis saadeti palvekiri Londoni. Inglismaa pealinnas peetakse statistikat iga misjoniseltsi tööst, kes tegutseswad Briti valitsuse kuuluvatel maadel. Nüüd toodi meie misjoniseltsi kohta käivad aruanded ette ja waadati läbi ametnikkude poolt, kes pidid vastama eelmaintud palvele. Tulemus oli see, et sissepääsemise keelu palve jäeti tähele panemata. Võhjuseks, miks seda

Aruanne misjonitööst I veerandil 1936. a.

Rogudused ja grupid.	Lüümetid	Pectaffe misjonitundi	Püübigrupid	Kirjandus-grupid	Aruandjad	Aruandjate ^o / _o	Püüktunde	Misjonitöite	Koosolekutele kutsutuid	Abiandmisi	Saigerawimisi	Rüüdeid antud	Loitumisi	Maamatuud lewitatud	Straftaate lewitatud	Sehhi lewitatud
1. Koogiste	9	ja	1	1	9	100	62	64	3	3	7	—	1	1	14	4
2. Velle	10	ja	1	1	10	100	23	32	59	19	10	—	5	13	5	26
3. Uueküla	4	—	—	—	4	100	20	21	2	122	3	5	1	—	2	3
4. Emmaste	5	—	—	—	5	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Walla-Kummu	18	ja	—	—	17	94	234	65	29	37	61	14	18	21	21	79
6. Viru-Koela	8	—	—	—	7	88	17	8	6	5	—	3	—	—	—	145
7. Tapa	18	ja	—	—	15	83	79	69	34	39	26	—	—	7	8	138
8. Abja	20	—	—	—	16	80	88	6	4	47	46	5	—	4	9	8
9. Otepää	18	ja	—	—	14	78	24	26	18	35	14	2	—	1	—	39
10. Määri	24	ja	—	—	18	75	107	23	23	27	5	3	4	7	8	42
11. Tõrva	22	ja	1	—	16	73	106	143	326	9	38	1	1	14	5	20
12. Kõru	7	ja	—	—	5	71	140	50	12	1	4	—	—	—	8	10
13. Põlvere	6	ja	—	—	4	67	7	25	9	17	3	—	—	—	—	3
14. Mõbu	17	ja	1	—	11	65	67	117	23	6	33	32	—	14	9	11
15. Türi	34	ja	1	—	22	65	88	138	68	72	18	7	—	4	2	—
16. Põltsamaa	43	ja	—	—	27	63	92	30	20	104	21	7	26	6	13	41
17. Järva-Jaani	23	—	1	—	14	61	50	99	4	2	—	2	—	4	10	46
18. Paadremaa	19	ja	1	—	11	58	61	31	13	18	11	—	16	17	3	63
19. Nõhvi	16	ja	—	—	9	56	57	20	29	43	15	2	—	5	3	67
20. Karja	20	ja	1	—	11	55	35	23	43	22	4	7	1	20	11	32
21. Kastre-Kavastu	21	ja	1	—	11	52	118	118	57	46	49	4	—	11	9	32
22. Halliku	10	—	—	—	5	50	18	9	—	2	10	1	—	1	—	—
23. Kõivere	48	ja	1	—	24	50	88	148	72	40	11	13	—	10	21	59
24. Jõgeva	25	ja	—	—	12	48	65	24	18	41	13	2	4	6	1	6
25. Tallinna 2.	157	ja	—	—	73	46	157	200	171	165	76	20	12	44	86	261
26. Kuresaare	54	ja	1	—	24	44	283	49	11	35	50	8	13	22	37	81
27. Tartu	304	ja	1	1	135	44	504	452	230	44	116	136	134	53	215	349
28. Mõvere	7	—	—	—	3	43	5	2	—	1	—	—	—	—	2	7
29. Nõmme	60	—	1	—	25	42	32	58	23	21	22	11	—	7	10	64
30. Wana-Kuuste	17	ja	—	—	7	41	25	1	4	54	1	1	6	2	1	18
31. Kilingi-Nõmme	11	ja	1	—	4	36	58	51	31	19	21	—	10	35	2	16
32. Tallinna 3.	117	ja	—	—	42	36	222	216	146	130	45	20	316	71	58	169
33. Kullamaa	23	ja	—	—	8	35	49	76	7	10	24	2	17	6	9	23
34. Pärnu	103	ja	1	1	35	34	280	159	210	73	53	8	22	53	85	194
35. Sutlepa	6	—	—	—	2	33	—	—	—	—	—	—	—	1	—	135
36. Saapsalu	29	—	—	—	9	31	49	28	—	13	11	1	—	3	—	26
37. Kärbla	10	—	—	—	3	30	15	2	2	4	1	—	—	—	—	13
38. Suure-Jaani	24	ja	—	—	8	30	108	39	4	6	3	28	—	17	56	51
39. Rapla	7	—	—	—	2	29	37	4	—	—	—	—	—	10	4	4
40. Wibula	11	ja	—	—	3	27	2	—	3	3	—	—	—	3	1	5
41. Antsla	24	ja	—	—	6	25	30	46	21	6	5	4	—	8	6	42
42. Abja	13	ja	—	—	3	23	42	35	9	—	—	—	—	3	—	30
43. Võru	26	ja	1	—	6	23	71	5	16	—	62	—	—	12	25	25
44. Vaide	40	—	—	—	8	20	15	—	3	13	2	—	1	1	4	51
45. Walga	38	—	—	—	7	18	8	2	46	12	5	10	—	3	—	5
46. Wändra	9	—	—	—	1	11	—	—	3	3	2	1	1	1	—	7
47. Kõoküla	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
48. Narva	117	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49. Põhja	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50. Sõrve	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51. Tallinna 1.	175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
52. Tallinna 4.	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53. Wiljandi	—	—	—	—	11	—	10	23	13	1	22	—	—	—	—	—
54. Mitmesugused	4	—	—	—	4	100	181	215	176	9	13	4	—	67	58	149
	1922	31	16	4	785	—	3966	3269	2050	1429	1016	396	621	603	859	2952

palvet ei võtnud kuulda, oli asjaolu, et adventistid teevad proportsionaalselt suuremat misjonitööd kui üksteine teists.

Teine juhtum leidis aset Lõuna-Aafrikas; see oli mitmed aastad hiljem. Nimelt saatsid siis meie

missionärid maavalitsejale palvekirja, milles palusid maad misjonijaama asutamiseks. Sellele waadati aruanded läbi ning palve võeti kuulda. Ka nüüd oli kahtluseks põhjuseks see, et adventistid teevad suurt misjonitööd."

Külaskäik Helsingisse

Tallinna foguduste noored te-
gid nelipühade ajal külastäigu
Helsingi fogudusele. Külaskäi-
gust osavõtjaid oli üle viieküm-
ne. Me läksime soomlastele wii-
ma peasjalikult eesti laulu. Ja
nii viidasimegi kaks muusikaõh-
tut, ühe — Helsingi konserwa-
tooriumi saalis, ja teise — fogu-
duse oma palvelas. Koori ju-
hatas W. Schön.

Tallinna WB-lased ühes mõningate soomlastest kaasvõitlejatega.

Meid wõeti südamlikult vastu.
Tuba sadamas hommiku wara
oli tulnud meile vastu noorte
esindajaid, kes meid juhtisid korterisse. Meile olid ka
abiks linnaga tutvumisel. Eriti nimetame tänulikult
noorte juhi Arvo Urasola (Blombergi) nime, kes meid
saatis neil paaril päewal hommikust õhtuni. Lahtumise

pubul annetati meile igaühele kimp lilli.

Musjed soomest jäid kõigiti head. Nimelt sellest on
kabin, et Helsingis ei ole nii suurt noorte osakonda ja
tegewust kui meil Tallinnas.

Milksed olekid olnud tulemused kummalgi juhtumil,
kui keegi poleks annud aruannet misjonitööst? Siis po-
leks olnud statistilisi andmeid walitusametnikkudel,
ning täiesti tõenäoline, et meie misjonärid poleks ka
leidnud soodsat tunnustust oma töös. Kindlasti näeme
sellest kabeest juhtumist aruandmise tähtsust. Ja kas ei
aita see meil saada aru, kui tähtis on ustaw aruandmine
ka meie misjonitööst? Kindlasti peakime seda tundma
õppima. Wõib-olla et Jumal tabab ka teie aruandeid,
mis te toote nädal nädala järgi, kasutada mõnel iseära-
lisel wiisil. Wõimalik, et te seda ilalgi ei tea, kuidas
Island seda teeb, kuid selle üle wõite olla siiski kindlad,
et aruanded, mis on antud palwetawast südamlikkusest,
saawad rohkesti õnnistuseks.

Biibel, Jumala sõna, ei ole aruandmise vastu,
waid just kinnitab ja õpetab seda. Moosese esimesest raa-
matust leiame aruande loomistööst. Peale selle on seal
weel palju teisi aruandeid. Apostlite tegude raamat on
aruanne apostlite tegudest, mille on koostanud ewange-
list Luukas. Õnnistegija ise andis täpse aruande oma
misjonitööst, kui Ta sõitis wiis tuhat meest kabe kala
ja wiie leiwaga, kui jäi palufeli järele kalsteist korwi-
tält. Selles aruandes on antud teada abistatud in-
imeste hull, tarwitatud toiduained ja ifegi ülejäät. On
see aruanne meile kasuks, wõi oleks parem, kui seda
poleks?

Mõni ütleb, et aruandmisega tahetakse inimeste ees
hiilgada ja suurustada, ning üteldes: „Seda teadku ai-
nult Jumal, mis olen teinud“, ei anna ta aruannet.
Suurustamine oleneb ära meie oma südame seisukorrast.
Tõelikult ei saa üffikute liikmete misjonitöö aruandeid

näha keegi muu, kui üksnes foguduse misjoniühingu
kirjutaja. Ja tema ees polegi midagi suurustada, sest
ta tunneb liikmete elu ja tööd ilma aruanneteta. Ja
on see siis Jumala meelepärast, et me peame kõike nii
kangesti wariama. Inimene toob ainult oma tegewuseta
ja loiu oleku kaitseks wabandusi, üteldes, et ei taha in-
imestele midagi awalbada oma heategewusest, kuna Ju-
mala sõna ütleb: „Rõnda paistku teie walguis inimeste
ees, et nad teie häid tegusid näewad ja austawad teie
Isa, kes taewas on.“ Tärelikult wõiwad meie heateod
awalikult saada inimeste ees.

Ei ole ju ka tingimata nõuetaw, et peame andma
aruande igast wäikesest asiast. Kui oleme mõnele in-
imesele annud kord süüa wõi mõne wäikese heateo teinud
ning tunneme sellest aruandmise olewat oma südame-
tunnistuse vastu, las see siis jääb. Kuid suuremast
tegewusest: lehtede lewitamisest, misjonikäikudest, anne-
tustest jne. peakime andma aruande.

Kuidas täita aruandelehte? Ruumi puudusel ei saa
siin seda küsimust põhjalikult lahendada. Peatingimu-
sena maksab siin sama, mis hingamispäewatooli aru-
ande täitmise juures, nimelt peab enne täitmist aru-
andelehelt lugema läbi kõik küsimused ja märkused.

Peakime püüdma ka aruande nii korralikult täita
kui iganes wõimalik.

Wõikime saada aru aruandmise tähtsusest, ja et see
on kasuks Jumalariigi tööle, tahame ka selle teostamises
olla ustawamad kui oleme olnud siitsaadit. Tahame
igaüks anda aruanded: miks siis mitte teha seda, mis
wõib olla eduks ja õnnistuseks!

A. R.

Misjonikooli tegevusest

Üks tööaasta on seljataga meie misjonikoolil. Õppetöö lõppedes lahkusid õpetajad ja õpilased üksteisest parimate tunnetega, et asuda igauks oma töö juure.

On huvitav ära märkida, et õpilaste koosolekust pooled, arvult üheksa, asusid juureks kirjandusewangeeliiumitööle, olles weendunud selle tööharu juurest tähtsusest adventkuulutusel. Kuigi see töö ei ole ferge, siiski ollakse walmis raskustele wastumiseks, et neid wõita, lootes abi Jumalalt ja kasutades kõiki omandatud teadmisi ning oskusi.

Omandatud kirjadest nähtub, et töö julgus püsib. Üks õpilaskirjandusewangelist kirjutab oma alustatud töömujetest, tähendades, et põllupind, kus ta oma kaaslastega töötab, on kõwa, kuid ferisjed töötulemused on näidanud, et talwine pingutamine pole olnud asjata. Tema töökaaslane kujutab oma esimesi kogemusi ning iseloomustab oma piirkonna elanikke, kes ei ole kõige heatahtlikumad meie kirjanduse vastu, kuid Jumala abiga tahetakse edasi töötada. Ta tähendab, et nii mõnigi ferd on waja olnud koolis kogutud tagavararadade lahti teha, et inimesi piibliõnadega mõtlema panna.

Nii palju kui on teada, töötawad kõik usinasti edasi, püüdes kasutada omandatud teadmisi, et juhida inimesi igawestele radadele. Sealjuures on neil ka see teadmine, et tegelik töö on suurim õpetaja. See on Jumala tähtsaim õpetamiswahend. Tegelik töö juures selgub, millised lüngad on teadmistes, ning see wiib otjustusele, et saabuwat õppeaastat kõigiti otstarbekalt kasutada teadmiste rohkendamiseks.

On tõsi, et teadmises seisab jõud, ning jeda weel rohkem seal, kus see tuleb jumalikult allikast. Niisuguste teadmiste järgi on igatsus adventrahwal. See on just adventrahwa iseloomustawam omadus, et ta on õppehimuline. See ilmneb niisasti wanade kui ka noorte juures.

Meie kui rahwas ja organisatsioon wõime olla ka rõõmsad, et meil on awanenud wõimalusi, kuidas oma igatsust teadmiste järgi rahuldada. See wõimalus on meie antud läinud aastal awatud misjonikooli näol, mis jatkab oma tegewust ka 1936./37. õppeaastal. Kui warem misjonikooli puudumise tõttu Gestis oli raske teostada igatsust, mis nii waljusti rinnas tuffus, siis on selle teostamine nüüd palju fergem, sest me omame oma kodumaal kooli.

Meie misjonikool esimese õppeaasta lõpul.

Esimeses reas (wasakult): W. Mätas, M. Undritz (õp.), R. Winglas (juh. õp.), E. Tiesnes (õp.), S. Leinbof, O. Midri. Teises reas: T. Lauf, L. Ziegel, E. Rana, L. Ploompuu, L. Tattelberg, S. Katasepp, E. Hirschel. Kolmandas reas: A. Ellmann, F. Willemson, S. Enn, J. Wälling, A. Rosinsky. Puudub õp. E. Mey ja õpilane Trumann.

On wajaalik, et jelle wõimaluse üle rohkem mõtlemine, kuid weel tähtsam meie oma huwides on see, et jeda wõimalust kasustame oma teadmiste rikastamiseks. Noorus on parim aeg, mil jeda wõime teha, ning seepärast on igal noorel eesõigus astuda saabuwal õppeaastal misjonikooli, kus on nii rikkalikke wõimalusi koguda endale mitmekülseid teadmisi. Loodetaw on, et paljud kasutawad jeda eesõigust.

Õpilaste wastuwõtmine misjonikooli 1936./1937. õppeaastaks on awatud. Õpilasteks wõetakse vastu mõlemast soost isikuid, kellel on kuueklassilise algkooli haridus. Wanematel isikutel, kes joomiwad kooli astuda, kuid kellel ei ole nõuetawat eelharidust, tuleb pöörduda koolijuhataja poole, kes otjustab nende küsimuse eraldi. Peale õpilaste on ette nähtud, kui on wabu kohti, waba kuulajad, kes wõiwad õppida üsifikuid aineid ning kellest ei nõuta kindlat eelharidust.

Õppemaks aastas on 50 krooni, mida wõib tasuda kahe poolaasta jooksul. Sisseastumismaks on 3 krooni. Korteriüür ning söögiraha on üldjoontes samased, nagu läinud aastal (Misjoniteated Nr. 6/7 1935. a.), juurenemad aga selle wõrra, kui wõrd õppeaasta kestab kauem. Õpilastel, kes elawad oma wanemate wõi tuttawate juures Tallinnas, on wajaalik maksta ainult õpperaha.

Õppetöö algab 12. oktoobril j. a. ning kestab kuni mai kuu lõpuni 1937. a.

Soowiawaldused kooli sisseastumiseks ning järelepärimised kooli üle saata Merepuiestee 14-a, Tallinn, R. Winglas'ele.

Meie noortest

Alataajad toovad vaheldust. Talv surub inimesed ruumidesse ja panevad tegema igapäevase töö kõrval ka kogukondlikku tööd; suvi aga viib inimesed välja ja mõjutab rohkem elama endale. Seetõttu on ka meie noorte tegemuses tõus ja mõõn. Talvel noored arendavad koguduse tööd, peavad õppekoosolekuid, laulubarijuttusi ja avalikke ettekandeid. Suvel tehakse küll ka sama, kuid teatava loidusega.

Talvise hobaja lõpul pöördusime suuremate osakondade poole, sootvides ülesmõtteid, kuid kõigil ei läinud korda neid muretsema.

Ülal: Lääne koguduse laulukoor; ees keskel koori juhataja W. Schön.

Keskkel: Tallinna Pelgulinna koguduse noorte osakond; esimeses reas vasakult kolmas — S. Laas, osak. juhataja; neljas — juht. N. Aug abikaasaga.

All: Tallinna Nerepuiestee koguduse noorte osakond; teises reas vasakult kuues — M. Saks, osak. juh.; seitsmes — A. Bahter, juhataja abi.

General-konverentsi esimeheks valiti J. L. McElhany

Adventliikumise ülemaailmne konverents peeti 26. maist kuni 11. juunini s. a. San Franciscos. Esindajad olid kogunenud igast maailmajaost, igast maast ja riigist. Lätitatud esindajaid oli kuuesaja ümber, peale selle palju külalastajaid San Francisko lähemast ümbruskonnast. Nädalalõpu koosolekud kujunesid tuhandete inimeste kogunemisteks. Ku-
nagi warem pole olnud koos nii palju meie rah-
wast. See näitab sügawat huwi meie kaaswõitle-
jais selle suure koftutuleku wastu. Arwesse wõttes
praegust tõsist aega keeruliste maailmaolukordade
tõttu hinnati kõrgesti koftutuleku wõimalust. Kon-
werents möödus tõsises palwewaimus. Nii tea-
tab „Review and Herald“.

General-konverents walis endale uueks esime-
heks J. L. McElhany. Senine esimees C. H.
Watson ei saanud jääda oma kohale tervislikel
põhjusil. J. L. McElhany on õige mitme aasta
eest käinud ka Gestis meie konverentsi puhul.

Meie koguduste liidu esindaja E. Rey on luba-
nud meie lehe järgmises numbris kirjutada täie-
liku ülewaate ja hinnangu äsja peetud ülemaa-
ilmse konverentsi kohta.

Koguduste Liidu aastapeakoosolek

Meie koguduste liidu aastapeakoosolek-konve-
rents peetakse, nagu juba teatatud, Tallinnas —
algusega 12. augustil. Oodatakse saadikuid ja kü-
lastajaid kogudustest ja gruppidest üle maa.

Nõukogu.

M V noortele

Ettetulnud talistuste tõttu on kõik laagri-
koosolekud edasi lükatud kuni edaspidiste korral-
dusteni.

Liidu noorsoo juht.

Kirjandusosakonna ametisse

futjuti liidu nõukogu poolt Woldemar Wiirjalu
(Feldmann), kes on lõpetanud misjonikooli Su-
schenhofis ja hiljem olnud kirjandusewangelistiks.
Saldy Nikkar, kes töötas jelles ametis, peab mi-
nema kaitsemäkke sündsaga teenima.

•••••
Sutwelgi muretsege enesele „Misjoniteated“!
•••••

Tartu 2. kogudus asutamisel

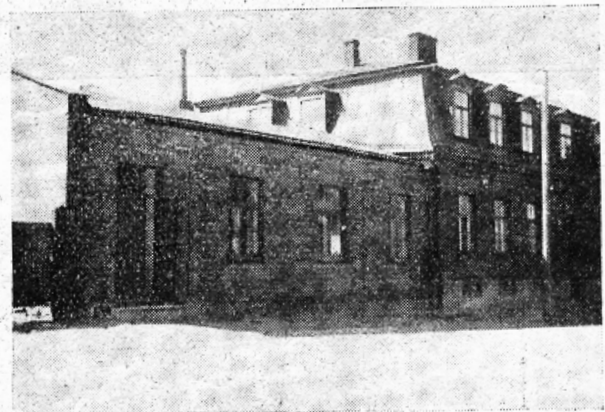
Tartu koguduse liikmeskond on kaswanud iga aas-
taga. Wiimase nelja aasta jooksul on koguduse gruppi-
dest saanud Kõgewa, Wana-Kuuste, Kastre-Kawastu ja
Abia iseseiswad kogudused. Et linnas on olnud töö ja
intlustamine peaaegu igal aastal labes linnaosas ja et
osa liikmeid elab praegusest palwelast kaugemal, kogu-
duse juhatus ühes kohaliku intlustaja Ed. Mägi ja ko-
guduste liidu juhiga otsustasid üürida ruumid uueks
palwelaks Puiestee tn. 45.

Need ruumid wabanesid 1. maiks. Kuulda saades sel-
lest koguduse juhatus pööras majade walitseja poole
üürimisekooriga. Teatati, et oleme hilinevad ja seega
kolmandad soowijad. Kõegi usubühing ja tööstus on enne
ruumid kinni pannud. Peaaegu kaotasime lootuse saada
neid. Siis toodi uus teade, et soowijale usubühingule
ei ole saadud neid ruume üürida ja kui ka soowiwal-
daja tööstus ei üüri, siis saame meie. Möödus veel
nädal päewi ootamist, ja me saimegi need kenad ruu-
mid. Saal on ilusas linnaosas. Istekohti 150.

Awakoosolek oli 10. mail. Saal oli tulwil. Awa-
koosoleku lõpul paljud meie sõpradest soowisid õnne uue
ruumi juurewõtmisel. Selles uues palwelas awas int-
lustaja E. Mägi suwehooaja kõnede seeria. Siawõtt
neist oli hea. Et Tartus töö on suurenenud, — koosole-
kud Lille tn. 18, Puiestee tn. 45 ja Elwas, siis on mää-
ratud suwekuudeks E. Mägile abiks Arnold Lumi.

Esimesel hingamispäewal wõisime uues palwelas
moodustada 2 h. p. l. klassi, kokku umbes 50-ne liikmega
ja külaliskõnega. Need isikud elawad kõik selles linnaosas.
Nii me loodame ja palume Jumalat, et wõiksimme sügisel
alutada teise koguduse.

Tartlane.

Tartu koguduse teine palwela (wäiksem maja).

Julius Tammik †

Minus jääwalt ja pääsis haiguspiinast Julius
Tammik; suri 15. mail s. a. Oma noort us-
wõitlejat mälestab kurbuses Nõmme kogudus,
kuhu ta kuulus, ja ka Tallinna koguduste noorte
osakonnad, kus ta oli tuntud ja kaastegew.

Reisimuljeid

Bühapäeva hommikul, 3. juunil, lahkusime Londonist South-Amptoni ja sealt asusime „Bremenile“, et jätkata reisi Uude-Maailma. „Bremen“ on mereõidur tehnika tippsaavutus, 8–9-kordne, 263 meetrit pikk (s. o. üle veerand kilomeetri), sõidab umbes 43 km tunnis, kattes 4% päevaga tee Euroopast New-Yorki. Imetlema peab selle laeva toredust, sissecadet, otstarbekohasust, komforti.

8. juunil lõunapaiku jõudsimine New-Yorki. Merereis oli lühike. Kuna veel paarikümmend aastat tagasi kulus selle vahemaa katmiseks (umbes 5000 km) 10–15 päeva, sõidab nüüd kiraurik vähem kui viie päevaga.

Mul juhtus olema kaunis hea kajut, keset laeva, nii ei olnud kõikumist väga palju tunda, kuigi voolteist päeva oli kaunikesti lainetust. Merehaige just ei olnud, aga natuke paha tunnet tundsin. Mitmed olid merehaiged. Reisu kahel viimasel päeval oli ilm väga ilus ja meri wagane.

Suure hulgiga jälgisime eemalt Uue Maailma kalast. Mulle oli esimene kord näha seda maad, ja samuti nii mõnelegi teisele. Läbi sinise wine hakkasid paistma majade — pilvelõhkujate — siluetid.

Sadam on õige suur. Suurtel laevaliinitidel on oma suured maandumisillad. Jõudsimine „Norddeutsche Lloyd“ silla juure. Rahvast on murruna ootamas. Kehvitavad ja hõikavad vastu. Viimastes ei näe juurt vahet võrreldes eurooplastega.

Wahin hoolega kaldale, päihin prille ja jälle waatan, ehk on ka kedagi näha, kellele võiksin wäljendada oma põhjamaaliku jällenagemistundeid. Kuid ei minu ilm leia kedagi.

Esimene mulje sadamasse jõudes on segane. Sisseõidul uurin hoolega pilvelõhkujaid. Kas nad on ikka ka nii kõrged nagu olen kuitlenuud warem. Loen maja kordi: 23 korda, 30 korda, mõni weelgi kõrgem. Rahjuks on taewas selge ega saa mõõta neid maju pilvedega. Veian, et meie Tallinna „pilvelõhkujad“ on ikka karbid võrreldes nendega.

Laew seisma jäänud, taban kobe maale suruda, aga ei pääse kulgilt trepi ligi, sest wäljapääs on teisest klassist, kolmas klass on aga weel „luku“ taga. Üldse kogu reisi ajal ei pääsenud ühe klassi inimesed teise klassi ja ümberpöördult (nagu tähendamisõnas rikkast mehest ja waekest Laatsarusest). Üteldi, et meil weel aega küllalt, kuna kõrgemad klassid maanduvad warem. Nii siis kobe kannatust waja. Mõõdusti mõni tund, enne kui saime laewalt lahkuda. Tuli täita weel mitmed wormaassused, mis wajalikud maandumisel. Jõuan järjega passilaua ette.

Ed. Rey, S. Wilson (aafriklane), S. Rasmussen (norralane).

Keegi „gentelman“ otis mind juba teiste least. See on meie reisu juht v. Dorn, kes hoolitseb meie edasiüh-timise eest New-Yorgist. Ütleb mulle, et üks „young lady“ ootab mind wäljas ja tabab mind näha. Niisii keegi ikka teab, et saabun. —

Sillalt maha minnes — tollihoonesse, näen mõnda iikut mulle lähemale rühkiwat. Sula eesti keel kostab kõrwu. New-Yorgis eesti keel — see on tõesti oma-pärane. Seal nad on: Salme Leiburg, Miide Kiigalot (nüüd Althaus) oma mehega, juul. Lawrence, mr. Cha-lin, õde Peterson (Tallinnast) koos tütreaga. Nüüd kor-raga mitu ülesannet: terwita kõiki mitmes keeles ja keelemurdes, wasta ja küsi, korralda tolliasjad, otjusta kuhu minna, kuhu kogudusse hingamispäewaks kõnelema minna, mõelda mis Eestis tehakse. Piüüan kokku wõtta oma tarkuse ja kõneosawuse, et kõiki rahuldada (kuib wiist keegi ei saanud rahuldatud).

Eestlaste palwetele ja nõuetele wastawalt luban minna eesti-wene kogudusse hingamispäewaks.

Kuna teised wennad läksid hotelli ja edasiõit nen-dega teostub järgmisel päewal, siis lähen ka hotelli. Mind saadawad mitmed. Hotellis (Taft Hotel) wõtawad meid vastu toredad mustad neegriõidid ilusas dresfis. Saan toa nr. 1458 — 14. korral. Wõle enne weel nii kõrgel lennanud. Kiirliift (nende keeles elewaator) wiib mind üles. Liift liigub nii kiiresti, et liikuma hakates käib nagu läbi südamet, otsekui lennukil olles (cäägitud teised).

Järgmisel päewal, hingamispäewal, wiiake mind eesti-wene kogudusse. Baras wäike kena saal — pia-niino sees. Õde Klement-Howrenko tõlgib minu eesti-keelse kõne wene keelbi. Nähtawasti oldi minu tuleku üle rõõmsad, eriti eestlased.

Palwelast läksime ühte wäikefesse parki. Seal west-lesime, ja nii jõudis aeg tagasiminekuks hotelli, kuna lähenes arafõidur aeg. Ruttasime jaama, et jätkata edasi-õidur San-Franciskosse.

Meie seltsfond on katsteist inimest. Peale Balti-
maade esindajate on Rest-Euroopa divisiooni vennad
G. W. Schubertiga eesotsas, Sierra-Leone misionärid
S. Rasmussen ja S. Wilson ja teised.

Esimene mulje New-Yorgi linnast tuletab meele
Apt. 19, 29, 32. sõnu: „Kõik linn oli täis kätsemist...
Rahwa kogudus (kogu linn) oli segane.“ New-York on
segane linn. Küüd mõistan, et teda võib võrrelda
Suure Baabeliga. Liikumine on väga elav. Oh neid
autosid! Mitmes reas liiguvad nad, auto autos kinni.
Iga poole minuti järele pääsevad nad järgmisest põik-
tänavast üle, kuna teised ootavad. Signaaltuled regu-
leerivad liikumist. Politseinik on siin kuidagi natuke
„närune“. Tal pole isegi walgeid kindaid käes. Lon-
donis aga on politseinikel küünarnukist saadik walged
„shahollid“ peale tõmmatud. Ka riietus on lihtne, pole
filmatorikaw. Politseinikest pole wist palju kasu, sest
„gangsterid“ teewad ikka oma rööwimistööd ja liikle-
mine korraldatakse mehhanismi abil.

New-York on must linn. Tänavad on täis pabe-
reid, puuwiljakoori, paberossiotte ja igasuguseid jäänu-
seid. Pole näinud weel ühtegi hobust, ka pildil mitte.
Benjiini (aasoliini) suitsu on nii, et teeb südame
pahaks. Tolmu küll palju ei ole. Selle poolest Tal-
linnaga ei võistle.

New-Yorki saabudes oli väga soe ilm, päris kett-
sulle kuumus, mäherdust Gestis wolegi palju, ehkki alles
8. mai. Tänavad on täis inimesi, poed koormatud
kaupadest. Öhtul on tänavad refleksantulede meri, iga-
sugustes wärwides ja kombinatsioonides.

Näha kobe, et wabaduse maa. Poed weel lahti kella
11 ajal öhtul. Mõned isegi läbi öö. Võid osta kui
ööli nii päewa mida wajad. Nalgehentüüjad hüüawad
huure häälega lebe nimetusi. Tormamist, pakkumist,
kõnelemist, lõtmist, söömist ja joomist kõik kohad täis.
Kõikjal kostab muusikat, mitte midagi mõislikku, waid
ainult jazzi.

Paistab filma, et inimesed elawad jõukalt. Ja
naised! Nad on kõik enam kui „ladyd“. Üks viiub
teist toredusega üle trumbata. Riietus on uhkustaw.
Peaaegu kõik naised on wärwitud ja „üles löödud“,
nagu seda natuke näeme juuditariite juures Riias. Isegi
wanad hallid „grand mother'id“ on wärwitud ja loki-
tud. Naised on tõeliselt „ilusaks tehtud“ nagu Fiebel.
Sakjamaal ei näe üldse, wõi väga wähe, wärwituid.
Suurem jagu naised suitsetab Ameerikas. Rikutud sugu!

Wahin ka wabel ülespoole, et näha majade kõrgust.
On ikka küll müra, kuni 30 ja enam korda kõrged.
Annab lugeda.

Lahkusime jellest 7 miljoni elanikuga linnast.

Teel Kaliforniasse.

New-Yorgis oli õige kuum. Mõtlesin, kuidas küll
reijul saab, kui istuda päewade wiisi wagunis, mis on
harilikult kuumemad kui wäljas. Olin aga üllatatud
kui kuulsin ja peagi kogesin, et wagunid teatawatel ron-
gidel, mis lähewad läänesse, on warustatud jaheda
õhuga. Waguni all on eriline reservuaar jää jaoks
ja erilise seadeldise abil jubitakse järele õht waguniteist
läbi. Kuna wäljas oli troopiline kuumus, criti lõuna-

poolsetes osariikides, oli meil sees mõnusaft järe. Jäl-
legi uus tõendus Ameerika tsivilisatsiooni saadutusest.

Esimene peatuskoht meile oli Chikagos, kuhu jõud-
sime 17-tunnilise reisu järele. Siin peatusime pool
päewa. Suneks oli just sel päewal meie koguduste
noorte ettekannete õhtu. Jättes hea mulje.

Chicago on suur linn, umbes 3½ miljoni elanikuga;
suuruselt teine linn Ühendriikides.

Küüd algas pikk sõit. Chikagost Los-Angelessi ja
sealt weel San-Franciscosse. Chikagost Los-Angelessi
on üle 3750 km, s. o. kaugemal kui Tallinnast Rooma,
millise maa katmise siiski 2½ päewaga, kuna peatusime
harwa ja rong sõitis kiiresti. Ei saanudki palju muud
teha kui wälja waadata aknast. Algul oli maastik enam-
wähem sarnane Euroopa maastikule. Ka taimestik
sarnaneb Euroopa omale. Teisel päewal aga olime
juba kõrwes. Määratu suur kõrb oli see, mis ulatus
üle 2000 km. Suwitaw ja osalt monotone oli see
kõrweõit. Parajawöö taimestik kadus peagi, andes
maad pooltroopilistele kõrwekaswudele. Kehw teraw
rohi ja madal põõsastik katab liiwapinda, jättes mõned
kohad täiesti paljaks. Pea üllatawad meid mõned tore-
dad taimed siiski. Ühest ajab josta oma õie kõrgel.
Kaktused on suured kuni 3 ja enam meetrit pikad, mit-
meharulised. See kõik on esimest korda nähes huwitaw.
Kuid mõtlen, et see muutuks peagi igawaks ja soowiks
näha suuremat ilu ja wabeldust looduses. Sabutatud
õhuga wagunis on kannis hea olla ja wälja wabtida.
Wäljas aga polegi nii hea, kuumus on õige suur, kuna
päike on kõrgel.

Kalifornias.

Mõnisada meetrit enne Los-Angelessi linna, Kali-
fornia osariigis, muutub maastik. Minuwad filmavii-
rile toredad apelsini-, banaani-, ananasi- ja abrikoo-
istandused, ja aiad. Apelsiniwudel on juba ilus kol-
lane wili, kuigi weel walmimata söömiseks. Kalifornia
oli ka warem kõlbmata maa, aga kunstlik niisutamine
(kastmine ja üleujutamine) on teinud sellest maa-alast
paradiisi, kõige jõukama ja ilusama koha Ühendriikides.
Suurelt osalt on aiandus, puuwili, siisetulekuulifikas.
Osalt näeb siiski orgudes ka terawilja kasvatamist.
Mäed palistawad kogu aeg filmapiiri.

Jõuame Los-Angeles'i, suurimasse Kalifornia
linna, mis umbes 1.400.000 elanikuga. Linna on kokku
kubjunud igasuguseid inimesi. Ehkki nimi „Los-Angeles“
tähendab „inglite linna“, siiski paistab, et inimesed on
kaugel sellest, et anda eluga tõendust, et siin on tegemist
inglitega, olgu siis ainult kurjade inglitega.

Los Angelesis peatusime mõni päew, et külastada
meie asutusi, mis asuwad siin läheduses. Kalifornias
on wist meie töö kõige suurem. Los Angelesist wäljudes
wõisime külastada asutusi nagu Whitte memorial Sa-
natorium, Glendale Sanatorium, Loma Linda Sana-
torium ja Medicol Colledge, Paradise Valley Sana-
torium, Southern Californian Colledge. Need asutused
on hästi siisustatud, ilusa ümbrusega ja teewad au meie
tööle. Rõõm on seda kõike näha, kuid ka kahjutunne, et
meie ei saa endale niisugust. (Lõpp wiimasele küljel.)

Ettevalmistus.

Et teha küllalt ettevalmistusi igaks õpetamistunniks, peab olema väljawaade tulewikuks. See, kes näeb inimesi niisugustena, nagu nad on olevikus, jelle töö ei ole mõju. See on tulewiku-wäljawaade, mis annab waimustust, julgust, tublidust ja tarkust tagajärjerikkaks tööks. Me peame nägema igas õpilases mitte seda, mis ta on praegu, waid seda, missuguseks ta võib saada.

Ruujur näeb marmorimürafas ilusat kuju ja seda juba siis, kui ta pole weel annud kiviile ainustki haamrilööki. Arhitekt rõõmutseb ja näeb oma waimusilmaga suurepäraselt hoonet juba siis, kui liiw, kivid ja palgid on alles ehitusplatsil hunnikus. Meie Õnnistegija nägi patustes, kes kogunesid Tema ümber, õilistatud olevusi, kes igaweseks päästetud.

Rohkem kui ükski teine tööline, peab õpetaja endaga kandma tulewiku-wäljawaadet. Waew ja õpetamise ühetoonilisus kaowad selle väljawaade eest. See, mis paistab harilik, waewalt tegemise väärt, muutub siis kõige soowitavamaks ja waja-lisemaks, kui õpetajal on selge arusaamine ja õige sissenägemine. Esiteks peab sinu oma hinges arenema ülew tunne Õnnistegija vastu, kes suri sinu eest. Kui sa püüad seda läbi elada, siis tema ligiblekust heleneb sinu tumedaimgi hetk. Täida siis igal ajal oma kohustusi, mõjutatult tulewiku-wäljawaadest.

Need, kellel on olnud õige sissenägemine, on oma töötulemuse kaswatanud tuhatkordseks, ükskõik milline see töö siis ka oli. Õpetajad, waadake oma klassile kui grupile, keda on kutsutud kuni-gale vastu minema kui ta ilmub oma aus; kui grupile, kes on usaldatud teie kui Issanda Jeesuse alamkarjaste hooles. Kanna igat üksikut liiget, olgu ta wana või noor, oma südames. Et juhatada teisi Kristuse juure, peab õpetajal endal olema selles igapäew uus ja sügavam läbielu. Minult see, kes on kaswanud kristlane, võib mõista dieti, mis patusele tarwis läheb. Minult see, kelle ümberpöörmine uendub päew-päewalt, tunneb oma armuwajadust ja waimuwäge, mis teda hoiab patu võimuse eest. See läbielu, alati uendudes, aitab temal mõista inimese südant, hinge wõitlusi ja liha nõrkust. Tugew, püsiv ja kindel on siis see käsi, mille õpetaja võib sirutada wälja neile, kes kobawad ümber pimeduses.

Tõeline edu õpetamises on peaaegu täiesti olenenud ettevalmistusest. Kui „õpetaja“ soow on ainult klassi koos hoida, siis võib ta loota oma harilikule käsitatava aine teadmisele, rääkida mõned wähesed isiklikud läbielud või jutustada üks

või mitu lugu ning nõnda aja mööda saata. Kui aga tema eesmärgiks on, et õpetada seda osa Jumala sõnast, mida sisaldab nädala õppetükk, niisugusel viisil, et see saaks tegelikult waimulikult jõuks iga klassiliikme elus, siis peab ta sellele õpetusile pühendama tõsise uurimise. Ta ei või jääda ärarippuwaks waremast õppimisest. Ta peab ilmuma oma klassi ette salwitult wärskelt õliga. (Laul 92, 11).

Õpetajal peab olema wärsk teadmine õppetüki peasisust. Ta ei pea kunagi olema olenenud poolõidunustatud mõtete, endiste õppimiste tulemuste meeleuletamisest. Enne kui õpetaja tahab õpetada isegi tuttavat piiblit, peab ta uendama oma teadmist hoolsa uurimisega, nii et see aine seisab tema meeles täiesti elustatult, selgelt ja arusaadawalt iga tähtsa tõsiasjaga. Üks noor õpetaja küsis kord Garfied'ilt, kes tegutses siis Hiram'i kolledžis, et milles seisab klassi tähelepanu äratamise ja selle alalhoidmise saladus. Tark wastus kõlas: „Waata, et sa ei sööda oma õpilasi külmade toitudega. Võta õppetükk uuesti oma mõttesse, mõtle selle üle weel kord, siis esita seda kuumalt, ning sinu õpilastel on isu antud juhatuste järele.“

Ühtki õppetükki ära õpeta ilma kindla eesmärgita oma mõttes. Eesmärgita püüde ei saa tuua kindlaid tulemusi. Paljud õpetajad tulewad järjekindlalt oma klassi, ettevalmistatult oma tööle õppetüki hoolsa uurimisega, olles huvitatud oma õpilastest ja täidetud soowiga, neid aidata, kuid lõppude lõpuks nad ei awalda siiski mingit kontrolliwat waimulikku mõju oma klassi üksikutele liikmetele. Milles seisab wiga? Me kindlasti usume, wiga seisab selles, et nende õpetajate meeltes pündub õpetamise eesmärk. Nad pole küll täiesti eesmärgita, kuid neil pudub kindel eesmärk igaks õpetamistunniks.

Walmistudes õpetama, meil tuleb pidada meele, et peame õpetama Jumala sõna. Mis tungib südamesse, see on lihtne, waba kõigest jalapärastusest, kergesti mõistetaw ewangeeliumi otsekohene sõde. Iga nähtus, millest räägitud, on juhtunud teistele, kuid on kirjutatud meile. Ei ükski, ka loomult andekas, ei või jätta hooletusse erilist ettevalmistust, mida nõuab iga õppetükk.

Lasteklassis nõuab õpetajalt sama hoolikat ettevalmistust nagu täiskaswanute klassi. Lapsed ise uskawad ka ära tunda head õpetamist. Pole ime, kui mõnes klassis õppeaja lõppedes võib näha koratust ja tähelepanematust. Wiis päewa nädalas on lapsele saanud osaks tunnustatud distsipliini ja treeneritud õpetamise kasu. Kuid hingamispäewal lubab see, kes on kutsutud õpetajaks, lapsel sosis-

tada, naerda, ja kas vastata küsimustele või mitte, nii kuidas ta ise soovib. Laps kindlasti märkab seda õnnetat vastolu. Liig tihti on see nimepidine õpetaja õppetükile pühendanud kõige juhuslikuma nurimise ning võib seda õpetada ainult niivõõtelda jiidamega. Mõnikord on õpetaja eesimustingitud hooletust ükskõiksusest; sageli on selle põhjustanud teadmatus. Viimasel juhtumil õpetaja tahab teha paremini, kuid ei tea, kuidas seda teha. Kui hingamispäevakooli õpetaja oma kõhlikkuse või kasvatusel puudusel äratav oma õpilastes usutajade alahindamist, siis on ta seega oma õpilasi parandamatult rikkunud. Evangeeliumi tõde, mida me õpetame; Õnnistegija, keda me ihuime, ja inimesed, nii wanad kui noored, kellele

õpetust antakse, asetavad õpetaja töö õpetusplaanis tasemele, mis on kõrge ja ülev.

Keeai ema rääkis mulle juhtumit ühest lapsest, kes oleks peaaegu jäänud wigaseks fogu oma eluajaks seepärast, et arst ehtis oma ülesande täitmisel. Meelepahaga mõtleme niifugusele kurbmängule. Kuid palju suurema pahe sünnitab see, kui ehtime hingedega ümberkäimises, sest siin toob avaldatud mõju igavesed tulemused. Kunnagi ära jää rahule oma saavutustega. Kindlasti võib õssand tarvitada suurema eduga neid õpetajaid, kes end onta tööks põhjalikult ette valmistavad, kui neid, kes ei tee ettevalmistusi.

F. Blummer.

Reisimuljeid

August — lht. 77.

Hingamispäeval külastasime ühte kogudust; siin on mitu meie kogudust. Mind paluti h. v. koolis kõnelda meie tööst Baltimaail, mida ka tegin. Jutlustama paluti w. Kofet ja ka mind. Meie keel ei jätnud meid hätta, mida tõendas paljude tänuväliendus pärast tundi. Tähendab nad olid meid mõistnud.

Weel üks päew reisi põhja poole, ja me jõuamegi

San-Franciskoosse,

meie konverentsi kokkutuleku ja meie reisi eesmärgi paika.

Sinn jätab varema mulje kui New-York ja Los Angeles, kus polnud säärast puhtust. Sinn asub poolsaare sovis, ümbritsetud kolmest poolt weega. Seetõttu on kliima siin jahedam, kuigi päike paistab pea kohal.

Kohale jõudes läksime varsti tutvuma kohaga, kus peetakse konverentsikoosolekud. Sigemini, me peatusime juba jaamast tulles kobe selle suure hoone ees, mis moodustawad n. n. „Civic Center“, s. o. linnawalitsuse ja rahvamajade keskuse. Seal kohtasin ka juba w. Bobienkot.

Järgmisel päewal algasid osakondade istungid, mitmed ühel ja samal ajal, milledest püüdsin võimalust mööda osa võtta.

Konverentsi avakoosolek oli 26. mai õhtul, suures auditooriumis. Oli haaraw ja liigutaw näha seda rahwahulka ja juhtivaid jõude, kuulda üleskutsuwaid sõnu meie kokkutuleku eesmärgist ja mõttest, ning mõelda sellest, et mul on see eesõigus osa võtta säärast suurest ja tähtsast kokkutulekust.

Linnu mure . . .

Ilus on elu, ilus on maailm, aga inimesed on halvad ega osta oma õnne dieti hinnata. Nii mõtlejin, kui kuuljin ülewas looduses lindu lustiliselt muretult laulmas.

See linnuke ei tea mitte, kelle maal ta laulab. Kunnal linnuke arvab küll, et maa kuulub kõigile elawatele olewustele, kes sellel elawad. Ta on lauldes siia lennanud ja on siia ehtanud pesa. Ta võib ju lennata, kuhu tahab, igale poole, kus on puud, õhku ja ruumi. Ta ei aima midagi õigusest ega ülekohtust ja tunneb ainult ühte võimu, looduse võimu, millele ta ka alistub. Kunnal on ta, see linnuke, seepärast ta ka laulab nii muretult oma laulur; ta ei ole midagi kartat.

Aga ka siin, linnuke, oled wähest hirmunud peitnud end tiheda rohu sisse ning oled ahastawalt oma punased silmad üles tõstnud taewa poole, oled kartuses ja wäristuses põgenenud rõõwlinnu eest. Näed sa, kuhu tema silmad wähiwad? Just sinna kohta, kus sa oled end peitnud ja katad awali tiwafestega oma alasti pojakesi. Nüüd wärijed ja kardad ka sina . . .

Wäike linnuke, kes siis ei tunne kartust ülekohtu ja tagakuusamise eest!

Tolstoi.

Elutarkus

Mida wähem nõudmisi seatakse elu jaoks, seda õnnelikum ollakse. See on wana, siiski mitte kõigile tuntud tõde.

Kes on enesega rahul, on teistega alati rahulolematu.

Säid ja mõistlikke inimesi võib tunda sellest, et nad hindawad teisi paremateks kui iseennast.

Tolstoi.

Wäljaandja: S. B. Adw. K. Eesti Liit. Toimetuse ja talituse: Merepuiestee 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: W. Bärengrub. Abitoimetaja: S. Piit.

Tellimishind: Üksiknumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aastas 150 senti. Posti jooksew arwe 192.

„Kiirtrükk“, Tallinn, Rütli 4. 1936.

Hind 15 senti.